

організацій), що здійснюють свою діяльність за умовами цивільно-правових угод, яким належить основна частка надходжень до бюджетів соціальних фондів.

Оцінка діючих в даній сфері, положень законодавчих актів констатує той факт, що об'єктом для нарахування страхових внесків до вищезгаданих Фондів соціального страхування є фонд оплати праці на підприємствах та доходи працівників. Аналітична оцінка процесів формування бюджетів соціальних фондів здійснюється на основі опрацювання інформаційної бази, яка формується із спеціальної звітності, що подається до окремих Фондів соціального страхування. Починаючи з 2011 р., як зауважує Т. Завора, започаткована нова форма звітності, яка має назву – звіт про суми нарахованої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення, допомоги, компенсації) застрахованих осіб та сум нарахованого єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до органів Пенсійного фонду України і формується щомісяця [2].

Дослідження законодавчо окресленого кола основних платників страхових внесків з приводу державного соціального страхування дає можливість виділити два основних кола платників: ті хто здійснюють сплату в обов'язковому порядку і ті хто страхуються на добровільних засадах.

Література:

1. Губар О. Є. Організаційні та правові засади соціального страхування в Україні. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2017. № 7–8. С. 155–162.

2. Завора Т. М. Соціальне страхування : навч. посіб. Полтава : ПолтНТУ, 2013. 272 с.

3. Закон України «Про збір та облік Єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 8 лип. 2010 року №2464-VI із змінами та доповненнями. *Верховна Рада України*. URL:<http://www.zakon.rada.gov.ua>.(дата звернення: 13.06.2020).

4. Красюк Г. В. Система соціального захисту населення в умовах трансформації українського суспільства. *Соціальний захист*. 2019. № 4. С. 2–9.

**Андрій Домбровський, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Олексій Томілін, д.е.н., доцент, професор кафедри
Полтавська державна аграрна академія**

ФОРМУВАННЯ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА

Оборотні активи забезпечують здатність підприємства вести фінансово-господарську діяльність та задовольняти усі поточні потреби. Підприємства формують оборотні активи за рахунок коштів бюджетів різних рівнів, засновників, пайових внесків членів колективу, внесків іноземних учасників, виручки від реалізації цінних паперів та ін.

Величина амортизаційних відрахувань, авансованих в оборотні активи як складової фонду власних основних коштів, повинна ґрунтуватися на таких чинниках: з одного боку – це міра відповідності фактичної наявності власних оборотних коштів встановленому їх нормативу, з другого – це порівняння загальної суми амортизаційних відрахувань, що надійшли підприємству, з обсягом капітальних вкладень, здійснених за 2–3 роки. Результати такого порівняння слід враховувати, коли будуть здійснюватися нові вкладення власного основного капіталу в необоротні активи [3, с. 64].

Обсяг власних оборотних коштів, які перебувають в розпорядженні підприємства – не є постійною величиною. Суму власних оборотних коштів під час складання фінансового плану щорічно уточнюють у зв'язку зі зміною обсягу виробництва, асортименту продукції, умов постачання і збуту. Крім того, розповсюджена проблема для багатьох підприємств – несвоєчасне надходження коштів за відвантаженою продукцією, накопичення нереалізованої готової продукції на складах, несвоєчасне або неповне виконання договірних зобов'язань зі сторони постачальників та інші обставини, через які з'являється потреба в додаткових коштах.

Покрити будь-яку з цих проблем за рахунок власних джерел – майже неможливо, а отже, щоб запобігти фінансовій стабільності підприємства – доречно звертатися до позичання і залучення фінансових ресурсів у вигляді короткострокових кредитів банку та інших кредитів, комерційного кредиту, кредиторської заборгованості.

Порядок формування джерел утворення оборотних активів на підприємствах залежить від форми власності, що лежить в основі функціонування підприємства, специфіки в організаційній побудові підприємства й інших факторів. Джерела формування оборотних активів нами наведено на рис.1.

Рис.1. Джерела формування оборотних активів підприємства
Джерело: сформовано автором на основі [1; 2].

Отже, для оптимального ведення підприємницької діяльності, підприємство повинно розглядати одразу декілька напрямів для формування оборотних коштів та, перш за все, надавати перевагу залученим коштам. Завдяки залученню коштів формується фінансова подушка безпеки, яка гарантує наявність вільних коштів в умовах кризового становища.

Література:

1. Буряк П. Ю., Шевців Л. Ю. Облік на малих підприємствах : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. 440 с.
2. Економічна енциклопедія : у трьох томах. Т. 1. ; редкол.: С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. К. : Видавничий центр «Академія», 2000. 864 с.
3. Дорогань В. К., Томілін О. О., Гаврилова О. А. Основи фінансової діяльності підприємства : підруч. К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2008. 259 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/1628> (дата звернення: 14.10.2020).

**Ольга Дорошенко, к. е. н., доцент;
Наталія Хорошун, здобувач вищої освіти СВО Магістр
Полтавська державна аграрна академія**

УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ТА СТРУКТУРОЮ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

У вітчизняній та зарубіжній теорії і практиці досить часто наголошується, що найбільш вагомим умовою вдалого функціонування суб'єктів господарювання є оптимальне співвідношення між складовими джерел капіталу підприємства, що визначається через призму показників оцінки рівня фінансової стійкості і дають змогу оцінити рівень фінансового ризику, що генерує підприємство.

Детальне вивчення структури капіталу дає підстави говорити, що саме структура фінансових ресурсів підприємства є тим визначальним чинником, що чинить безпосередній вплив на його фінансовий стан – рівень його платоспроможності в довгостроковій перспективі, рівень доходу, величину чистого фінансового результату та, врешті-решт, рівень рентабельності.

Тому перед керівництвом кожного господарюючого суб'єкта стоїть задача побудови матриці альтернатив та обґрунтування такого поєднання розмірів власних і позикових джерел, яке б дозволило:

- по-перше, досягти максимального економічного ефекту, отримати якомога більше прибутку на авансований капітал;

- по-друге, зберегти розрахункову платоспроможність та втриматися на належному рівні фінансової стабільності, аби фінансові ризики, які можуть виникати при залученні кредитних ресурсів, не стали загрозою для подальшого існування бізнесу;